

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 gold. 40 kr., za pol leta 1 gold, 70. kr., za četrt leta 90 kr., pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold. 10 kr., za četrt leta 1 gold. 10 kr.

V Ljubljani 7. novembra 1888.

Obseg: Naznanilo in razglas. — Naznanilo. — Hranjenje jabolk čez zimo. — Podkavanje volov. — Razne reči. — Zemljepisni in narodopisni obrazi. — Politične stvari. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.**Naznanilo in razglas.**

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne januarja 1889. leta.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanji živine in mesa. Kdor želi sprejet biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. S spričevalom, da se je pri kakem kovaču izučil za kovaškega pomočnika;
2. z domovinskim listom;
3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja, in
4. da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendijo po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendije imajo predložiti:

1. ubožni list,
2. spričevalo o poštenem vedenji, in
3. potrdilo, da so delali uže dve leti za kovaške pomočnike. Prošnje z le temi spričevali imajo poslati vsaj do 15. decembra glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca decembra 1889. leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po postavi iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra, ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si ima za šolski čas skrbeti le za živež in stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih

bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Jos. Fr. Seunig,

podpredsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis,
začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 27. in 28. decembra t. l., in sicer: 27. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskavali podkovske šole. 28. decembra pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri se hočejo podvreči tej skušnji, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne decembra t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani
dne 25. oktobra 1888.

Dr. Karol vitez Bleiweis.

Hranjenje jabolk čez zimo.

Ni ga pod našim podnebjem boljšega sadu od jabolka, zato nam pa mora biti tudi do tega, da obdržimo jabolka kolikor le mogoče dolgo časa, tem bolj, ker jim cena toliko bolj raste čim pozneje je uže po zimi. Mislimo, da ustrezemo našim bralcem, ako objavimo vse, kar je potrebno, da se ta sad obdrži dolgo.

Prvo, na kar je posebno gledati, je skrbno obiranje. Jabolko, katero je bilo udarjeno ali stisneno, rado gnije.

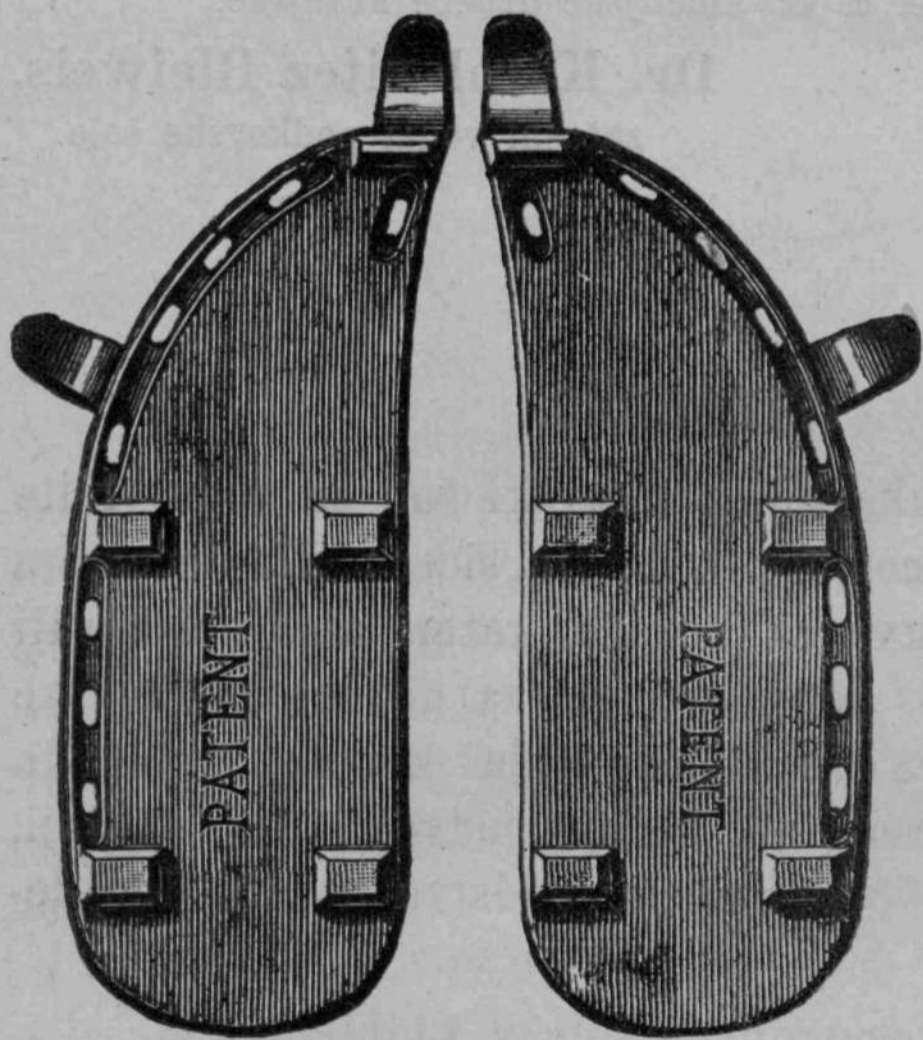

Če je tako poškodovanje tudi navidezno le na koži, vendar je ranjenega tudi nekoliko mesa. Ranjeno meso, to je njegov sok, preide v kipenje, katero je začetek gnilobe. Gnilo jabolko prenese pa gnilobo na jabolko, katerega se dotika. Gnilo jabolko je podobno drožem v testu. Iz izkušnje vemo, da je težko dobiti ljudi, kateri s potrebno pazljivostjo obirajo jabolka. Obiranje jabolk je trudno in dolgočasno delo, tako da dostikrat premaga izkušnja, jablano otresti. Če jabolka tudi z drevesa padejo, ne da bi se otokla ob vejah, vendar se obtolčejo na tleh manj ali več, češ kar ni v začetku morebiti zapaziti. Vsled tega se včasih na jabolku nastale rane posuše, največkrat pa jabolko vendar začne gniti. Eno gnilo jabolko lahko naredi veliko škode. Na vsak način, je najbolje, vsako kolikor si bodi poškodovano jabolko odstraniti od zdravih. Poškodovana jabolka se takoj porabijo, posušijo ali pa pokrmijo. Kar je pa zdravih jabolk, naj se pa dobro obrišejo ter potem shranijo na suh kraj.

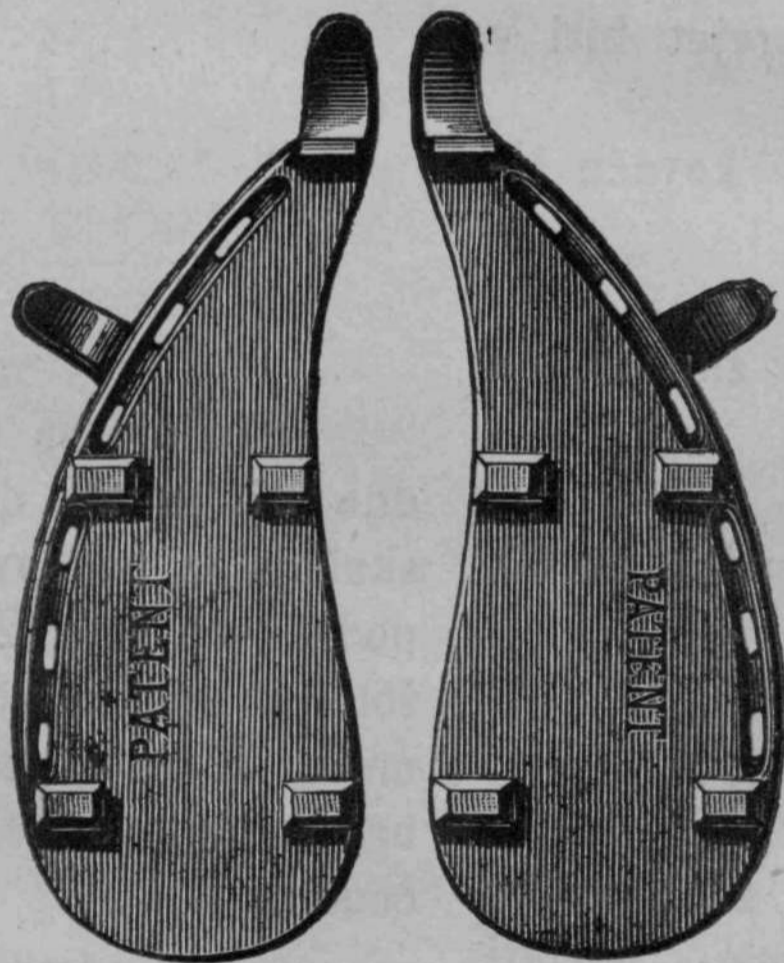
Zdrava jabolka dragocenih sort, katera hočemo ohraniti dolgo časa, spravijo se v zaboje ali sode, med posamezna jabolka pa se natrese gips (mavec). Gips potegne na se vlažnost, zamaši zraku pot do jabolk, hrani jim duh in aromo ter vzdržuje enakomerno toploto. Jabolka strpe velik mraz, to je če pride pola-

goma, ne hipoma. Vsaka hitra menjava toplotna naredi, da se raztrga jabolčno meso, in vsled tega gnije. Jabolka, dobro shranjena v gipsu, drže se dve leti in še več, ne da bi izgubila svojo dobro vonjavo in okus. Za en sod jabolka ne potrebuje se veliko gipsa, posebno če so jabolka velika; gips je najbolje dejati šele potem na jabolka, kadar je sod uže napolnjen. Če primerno in pazljivo pregiblujemo napolnjeni sod, spravimo gips v vse prostore med jabolka. Na ta način gre več jabolk v zaboj ali sod, nego pa če bi skladali gips in jabolka ob enem skupaj. Na dno in na vrh dene se plast gipsa, potem se pokrov pribije in vse skupaj spravi na hladen prostor. Da se jabolka dolgo ohranijo, treba je seveda, da je zaboj ali sod dober, brez razpok.

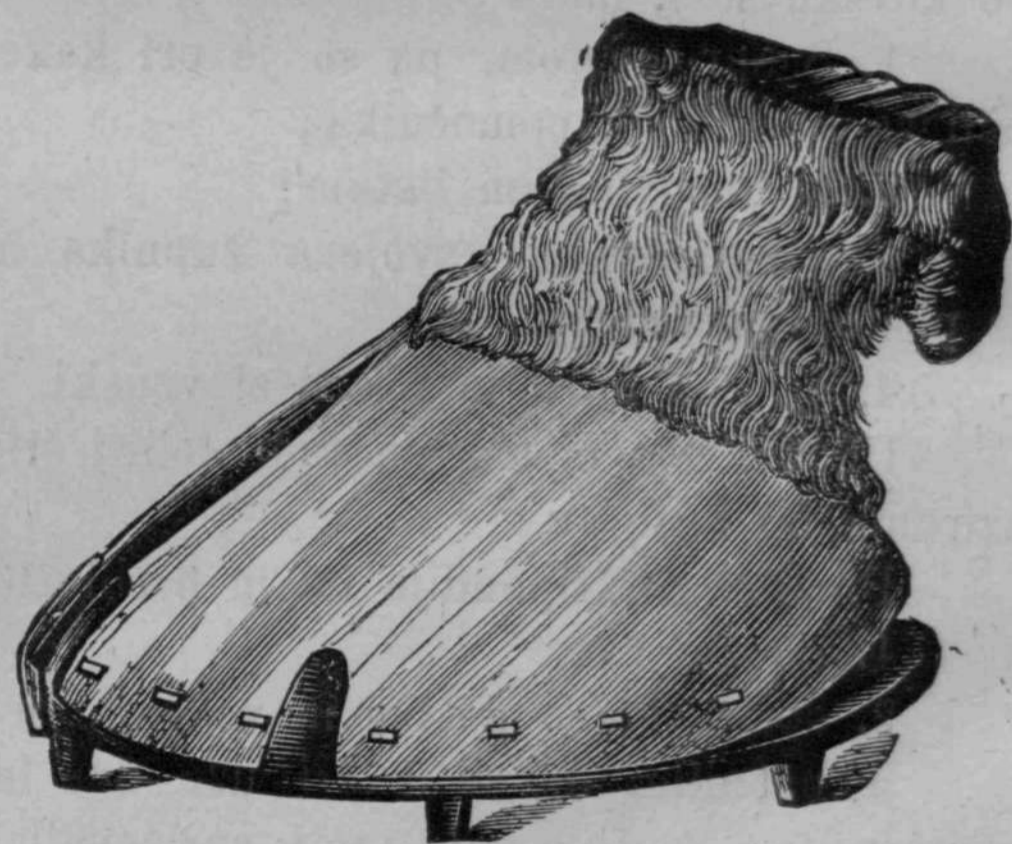
Namesto gipsa rabijo nekateri tudi pesek, ki tudi dobro hrani jabolka, čeravno ni tako neprodoren zraku kakor gips. Ravno tako se da koristno porabiti rezanica in igličevje. Papir slabo vodi toploto in je tudi zraku precej neprodoren, zato je včasih dobro posebno fine sorte zaviti v papir. Za domačo rabo zadostuje seveda star papir časniški itd., za kupčijo treba je pa uže belega papirja. Naj bodo jabolka kolikor si bodi dobro v zaboje shranjena, vedno je važno, da so na hladnem prostoru.

Podoba 64.

Podoba 65.

Podoba 66.

Podkavanje volov.

Po mnogih krajih na Slovenskem imajo pametno navado, da vole podkavajo. Smelo smemo trditi, da podkovan vol za tretjino več naredi nego nepodkovan. Po nekaterih krajih, zlasti po kamenitih tleh in onod, koder delajo precej močno z voli, pa morajo biti podkovani. Prav zelo priporočamo našim gospodarjem, naj vole podkavajo, če le količkaj kaže. Ni pa dovolj, če volu pribijemo na parklje kos železa kar tako, ampak vol bodi pravilno podkovan, ako hočemo od podkavanja imeti kaj koristi in ako mu hočemo s tem delavnost povečati. Kakor dobivamo dan danes za majhen denar

izvrstne podkve za konje in tudi žeblje, boljše nego jih more narediti domač kovač, in to glede oblike ter tudi glede materijala, tako prodajajo tudi sedaj izvrstne volovske podkve jeklene prav zelo ceno. Dunajska firma M. Hanna sinovi (M. Hann's Söhne in Wien, I. Strauchgasse 2) spravila je namreč sedaj v kupčijo nekake normalne volovske podkve, ki prijajo vsakemu volu. Dela jih po navodilih prvih živinskih zdravnikov. Podkve so pravilne, imajo pravo obliko, pribiti jih je prav lahko na parkelj ter so zelo trpežne.

Te podkve dopuščajo enotno podkavanje za vsako goveje pleme in so praktične za vsako pot po leti in po zimi. Podkve so narejene iz najboljšega švedskega